

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 25 липня 2024 р.

Львів

№ 63/66-р/к

Справа № 63/3-02-31-2023

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено») відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами діяльності у період: січень 2020 року - серпень 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, в межах території міста Львів та Львівської області, на якій розташована газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено»), з часткою 100%, оскільки акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено») єдине надавало відповідні послуги на зазначеному ринку та не мало жодного конкурента.

Акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено»), не внесло зміни в технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєданого до газорозподільної системи (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт).

За відсутності конкуренції на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, в межах території міста Львів та Львівської області, де знаходилась газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз», споживачі не мали змоги звернутися до іншого суб'єкта господарювання з метою отримання зазначеної послуги.

За результатами розгляду справи № 63/3-02-31-2023 адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено»), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено») накладено штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянула матеріали справи № 63/3-02-31-2023 про порушення акціонерним товариством «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 09.07.2024 № 63-03/153-П

ВСТАНОВИЛА

1. ОСОБИ

1.1 Заявник

- (1) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (2) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (3) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (4) «Інформація, доступ до якої обмежено»

1.2 Відповідач

- (5) Відповідачем у Справі є акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» (далі - АТ «Львівгаз», Товариство) («Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (6) Згідно з інформацією, розміщеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності АТ «Львівгаз» за класифікацією видів економічної діяльності «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (7) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (8) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (9) Тобто, АТ «Львівгаз» у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (10) На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 14.12.2021 № 8-01/482-АМ (вх. Відділення № 63-01/174-АМ від 16.12.2021), Відділення розглянуло заяву «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо порушення акціонерним товариством «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» законодавства про захист економічної конкуренції.
- (11) Вимога Відділення від 22.12.2021 № 63-02/6735в про подання інформації АТ «Львівгаз», відповідь надана АТ «Львівгаз» листом від 31.12.2021 № 790007.1-Лв-24920-1221 (вх. Відділення від 31.12.2021 № 63-01/4412).
- (12) Лист Відділення від 12.01.2022 № 63-02/121 щодо звернення АМКУ за роз'ясненнями до НКРЕКП, відповідь АМКУ від 28.01.2022 № 128-295/01-1011 щодо пересилання листа Відділення до НКРЕКП, відповідь НКРЕКП від 11.02.2022 № 1601/16.4.2/7-22 (вх. Відділення від 18.02.2022 № 63-01/109К).
- (13) Лист Відділення від 12.01.2022 № 63-02/122 «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо подовження строку розгляду заяви.
- (14) Лист Відділення від 12.01.2022 № 63-02/123 АМКУ щодо подовження строку розгляду заяви.
- (15) Розпорядження голови Відділення від 14.03.2022 № 63/2-РТВ про зупинення розгляду заяви.
- (16) Лист Відділення від 15.03.2022 № 63-02/11 «Інформація, доступ до якої обмежено» про зупинення розгляду заяви.
- (17) Вимога Відділення від 23.08.2022 № 63-02/1534 про подання інформації АТ «Львівгаз», відповідь надана АТ «Львівгаз» лист від 02.09.2022 № ЗП-790007.1-Лв-0922.
- (18) Лист Відділення від 23.08.2022 № 63-02/1535 щодо звернення АМКУ за роз'ясненнями до Міністерства енергетики України та Міністерства розвитку громад та територій України, відповідь АМКУ від 06.09.2022 № 128-29.5/01-1763е щодо пересилання зазначеного листа Відділення, відповідь Міністерства енергетики України від 22.09.2022 № 6-01/7159, відповідь Міністерства розвитку громад та територій України від 26.09.2022 № 7/14.3/10049-22.
- (19) Вимога Відділення від 05.10.2022 № 63-02/2045 про подання інформації АТ «Львівгаз», відповідь надана АТ «Львівгаз» лист № 790007.1-Лв-17486-1022.

- (20) Вимога Відділення від 12.01.2023 № 63-02/56 про подання інформації АТ «Львівгаз», відповідь надана АТ «Львівгаз» лист № 79001-Лв-1223-0123 від 20.01.2023.

- (21) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 30.03.2023 № 63/31-рп/к розпочато розгляд справи № 63/3-02-31-2023 за ознаками вчинення АТ «Львівгаз» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що полягають у не внесенні змін в технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєднаного до ГРМ (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), що передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг приєднання об'єктів замовника до газорозподільних систем в межах території м. Львова та Львівської області, на якій розташовані газопровідні мережі, що перебувають у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Львівгаз», що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (22) Листом від 03.04.2023 № 63-02/734 Відділення надіслало АТ «Львівгаз» посвідчену копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 30.03.2023 № 63/31-рп/к про початок розгляду справи № 63/3-02-31-2023.

- (23) Розпорядження Голови Відділення від 03.04.2023 № 63/1-РТВ про поновлення розгляду заяви.

- (24) Лист Відділення від 03.04.2023 № 63-02/749 «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо поновлення розгляду заяви та повідомлення про початок розгляду справи за ознаками вчинення АТ «Львівгаз» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (25) Вимога Відділення від 29.06.2023 № 63-02/1425 про подання інформації АТ «Львівгаз», відповідь надана АТ «Львівгаз» лист від 13.07.2023 № 79001-Сл-14296-0723.

- (26) Вимога Відділення від 17.01.2024 № 63-02/114 про подання інформації АТ «Львівгаз», відповідь надана АТ «Львівгаз» лист від 08.02.2024 № ЛГ-4041-24.

- (27) Відділення листом від 10.07.2024 № 63-02/2181е надіслало АТ «Львівгаз» посвідчену копію подання про попередні висновки у справі № 63/3-02-31-

2023. Відповідно до трекінгу відправлення 0600940710844 вручено 15.07.2024.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (28) Правові засади функціонування ринку природного газу визначено Законом України «Про ринок природного газу», Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закону України «Про НКРЕКП»), Кодексом газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2494, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824, Правилами безпеки систем газопостачання затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/2711, Правилами постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 (із змінами), Методологією встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем затвердженого постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16.03.2016 за № 396/28526, тощо.
- (29) Відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»:
- газорозподільна система - технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам;
 - замовник - фізична або юридична особа, яка на підставі договору замовляє надання однієї чи кількох із таких послуг: приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи; транспортування природного газу; розподіл природного газу; зберігання (закачування, відбір) природного газу; послуги установки LNG;
 - оператор газорозподільної системи - суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників);
 - приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (30) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем визначено у Кодексі газорозподільних систем, що затверджений постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та

комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 30.09.2015 № 2494, (із змінами, далі – Кодекс).

- (31) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу (із змінами):
- вузол обліку природного газу/вузол обліку/ВОГ – сукупність засобів вимірювальної техніки, зокрема лічильник газу або звужуючий пристрій, та допоміжних засобів, призначених для вимірювання, реєстрації результатів вимірювання та розрахунків об'єму природного газу, зведених до стандартних умов, визначених законодавством;
 - засіб вимірювальної техніки/ЗВТ – технічний засіб, включаючи лічильник газу, який застосовується під час вимірювань і має нормовані метрологічні характеристики;
 - комерційний вузол обліку/комерційний ВОГ – вузол обліку природного газу, організований відповідно до вимог цього Кодексу для комерційного обліку природного газу при визначенні об'єму (обсягу) передачі та розподілу (споживання/постачання) природного газу в точці комерційного обліку;
 - контрольний огляд вузла обліку – виконання комплексу робіт з метою візуального обстеження цілісності ЗВТ (корпусу, скла, кріплення, з'єднання тощо), цілісності встановлених згідно з актом про пломбування пломб та наявності відбитків їх тавр, зняття показань ЗВТ, а також з метою виявлення без використання спеціальних технічних засобів та/або часткового демонтажу будівельних конструкцій чи оздоблювальних матеріалів несанкціонованого втручання в роботу ГРМ та/або ЗВТ/лічильника газу.
- (32) Порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ визначено у розділі V Кодексу (із змінами).
- (33) Пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу (із змінами) визначено, власники об'єктів будівництва або об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом. За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.
- (34) Нормами пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу (із змінами), передбачено, що приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та

будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника.

- (35) За необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, та за умови, що це не призведе до необхідності збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (не потребуватиме збільшення типорозміру комерційного лічильника газу), новий договір на приєднання з новим діючим власником об'єкта не укладається. При цьому у випадку перенесення вузла обліку та/або зменшення його типорозміру (номінальної потужності) або зміни місця розташування газових приладів (пристроїв) в установленому законодавством порядку вносяться зміни до проектної документації, а у разі її відсутності розробляється нова проектна документація, що забезпечується за рахунок сторони, яка ініціювала реконструкцію чи технічне переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта. Внесення змін до проектної документації в частині комерційного вузла обліку газу здійснюється на підставі оформлених (виданих) Оператором ГРМ технічних умов на реконструкцію комерційного вузла обліку (частина перша пункту 5 глави 1 Розділу 5 Кодексу (із змінами)).
- (36) Отже, характерними умовами споживання послуги реконструкції/приєднання об'єкта замовника до газорозподільних систем є те, що споживачі можуть отримати цю послугу лише в межах тієї території, на якій пролягають газопровідні мережі Оператора ГРМ, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (37) Отримання, юридичними та фізичними особи, послуги з розподілу природного газу, є неможливою без надання послуги приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Оператора ГРМ.
- (38) Таким чином, у Кодексі визначено, що підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності (за їх наявності), підключення газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання та пуск газу на об'єкт замовника виконується Оператором ГРМ.
- (39) Відповідно до пункту 1 глави 6 розділу X Кодексу (із змінами) власник комерційного ВОГ або суб'єкт господарювання, що здійснює його експлуатацію на підставі відповідного договору з власником, забезпечує належний технічний стан комерційного ВОГ та його складових (зокрема ЗВТ), а також проведення періодичної перевірки ЗВТ (крім населення) в порядку, визначеному главою 7 цього розділу, та відповідає за дотримання правил експлуатації комерційного вузла обліку та його складових (ЗВТ).

- (40) Згідно з положенням пункту 2 глави 6 розділу X Кодексу (із змінами) протягом експлуатації комерційного ВОГ та його складових Оператор ГРМ та споживач (суміжний суб'єкт ринку природного газу) проводять такі спільні дії: - контрольне зняття показань ЗВТ (лічильника газу); - перевірку комерційного ВОГ та його складових відповідно до вимог цього Кодексу, зокрема контрольний огляд вузла обліку; - монтаж/демонтаж ЗВТ на повірку (періодичну, позачергову, експертну), експертизу та/або ремонт. Контрольний огляд вузла обліку здійснюється Оператором ГРМ за необхідності, але не рідше ніж один раз на шість місяців. Споживач (суміжний суб'єкт ринку природного газу) зобов'язаний допустити уповноважених представників Оператора ГРМ (разом з їх відповідними засобами) за пред'явленням ними службових посвідчень на власну територію (у приміщення), де встановлений комерційний ВОГ, та забезпечити їм доступ до елементів комерційного ВОГ для виконання зазначених заходів, у тому числі огляду газопроводу перед та після ВОГ. У випадку відмови в доступі чи незабезпечення допуску Оператор ГРМ має право здійснити заходи, передбачені цим Кодексом.

4. СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (41) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі - Методики) проведено дослідження становища АТ «Львівгаз» на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи у місті Львів та Львівській області.
- (42) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1. Методики, можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (43) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (44) Об'єктом аналізу є АТ «Львівгаз» - суб'єкт господарювання, що здійснював діяльність на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах території міста Львів та Львівської області, «Інформація, доступ до якої обмежено».

4.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання

- (45) Об'єктом аналізу є ринок послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи.
- (46) Інша господарська діяльність АТ «Львівгаз», крім послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, «Інформація, доступ до якої обмежено», не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (47) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (48) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (49) Відповідно до пункту 30 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу», приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (50) Газорозподільна система - технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо

споживачам (пункт 6 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»).

- (51) Діяльність з розподілу природного газу здійснюється оператором газорозподільної системи, яким відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» є суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників) та відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» визначено сфери діяльності суб'єктів природних монополій, зокрема, у сфері розподілу природного і нафтового газу трубопроводами.
- (52) Оператор газорозподільної системи надає споживачу послугу з розподілу природного газу, яка включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належного споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.
- (53) Послуга з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи не є взаємозамінною з будь-якою іншою послугою.
- (54) Таким чином, послуга з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Львівгаз».

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (55) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (56) З метою отримання послуги з розподілу природного газу, в межах території міста Львів та Львівської області, споживачу необхідно здійснити приєднання об'єкта до газорозподільної системи, «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (57) Отже, послуги з розподілу природного газу та приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є взаємопов'язаними та надавались на території міста Львів та Львівської області одним суб'єктом господарювання – «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (58) Споживачами послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи у місті Львів та Львівській області є юридичні та фізичні особи, що мають намір приєднати об'єкт до газопровідної системи, «Інформація, доступ до якої обмежено».

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (59) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

- (60) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо, подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо, наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (61) «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (62) Порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до газорозподільної системи визначено у розділі V Кодексу газорозподільних систем затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (із змінами) зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 р. за № 1379/27824 (далі – Кодекс).

- (63) Пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу (із змінами) визначено, власники об'єктів будівництва або об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом. За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.

- (64) Нормами пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу (із змінами), передбачено, що приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього

газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника.

- (65) За необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, та за умови, що це не призведе до необхідності збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (не потребуватиме збільшення типорозміру комерційного лічильника газу), новий договір на приєднання з новим діючим власником об'єкта не укладається. При цьому у випадку перенесення вузла обліку та/або зменшення його типорозміру (номінальної потужності) або зміни місця розташування газових приладів (пристроїв) в установленому законодавством порядку вносяться зміни до проектної документації, а у разі її відсутності розробляється нова проектна документація, що забезпечується за рахунок сторони, яка ініціювала реконструкцію чи технічне переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта. Внесення змін до проектної документації в частині комерційного вузла обліку газу здійснюється на підставі оформлених (виданих) Оператором ГРМ технічних умов на реконструкцію комерційного вузла обліку (частина перша пункту 5 глави 1 Розділу 5 Кодексу (із змінами)).
- (66) Отже, характерними умовами споживання послуг з реконструкції/приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є те, що споживачі можуть отримати цю послугу лише в межах тієї території, на якій пролягають газопровідні мережі Оператора газорозподільної системи, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (67) Отримання, юридичними та фізичними особами, послуги з розподілу природного газу, є неможливою без надання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, що знаходиться у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Оператора газорозподільної системи.
- (68) Отже, у споживачів відсутня можливість вибору підприємства, яке б надавало послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах території міста Львів та Львівської області, оскільки газорозподільна система перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Львівгаз».
- (69) Враховуючи зазначене, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару, товарними межами досліджуваного ринку є послуга з приєднання об'єкта

замовника до газорозподільної системи, як така, що не має товарів – замінників.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (70) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (71) Згідно з частиною першою статті 9 Закону України «Про ринок природного газу» господарська діяльність на ринку природного газу, пов'язана з його транспортуванням, розподілом, зберіганням, наданням послуг установки LNG, постачанням природного газу, провадиться за умови отримання відповідної ліцензії. Ліцензія на провадження господарської діяльності на ринку природного газу, пов'язаної з його транспортуванням, розподілом, зберіганням, наданням послуг установки LNG, постачанням природного газу, видається Регулятором в установленому законодавством порядку.
- (72) Відповідно до положень пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201, місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці (область, район, місто, село тощо), де знаходиться газорозподільна система ліценziata, до якої підключено не менше 50 000 точок приєднання суб'єктів ринку природного газу, щодо якої НКРЕКП прийнято рішення про надання права ліценziata в її межах здійснювати господарську діяльність з розподілу природного газу.
- (73) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (74) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (75) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (76) Отже, характерними умовами споживання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є те, що споживачі можуть отримувати цю послугу лише в межах тієї території, на якій знаходиться газорозподільна система Оператора ГРМ, характеристики якої є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (77) Враховуючи вищезазначене, територіальними (географічними) межами ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є територія ліцензійної діяльності АТ «Львівгаз», місто Львів та Львівська

область, в межах газорозподільної системи, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації «Інформація, доступ до якої обмежено».

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (78) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (79) Часовими межами ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи визначено період січень 2020 року – серпень 2023 року проміжок часу, протягом якого залишались незмінні структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (80) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (81) Власники об'єктів будівництва або об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом (пункт 1 глави 1 розділу V Кодексу (із змінами)).
- (82) Характерними умовами споживання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є те, що споживачі можуть отримати цю послугу лише в межах тієї території, на якій пролягає газорозподільна система Оператора ГРМ, характеристики якої є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (83) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (84) У споживачів відсутня можливість вибору підприємства, яке б надавало послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах міста Львів та Львівської області.

- (85) Враховуючи вищезазначене, внаслідок особливостей надання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, конкуренція на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в територіальних межах міста Львів та Львівської області – відсутня, тому потенційні конкуренти у Товариства відсутні.

4.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (86) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (87) Для вступу суб'єктів господарювання на ринок послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи існують адміністративні, економічні та організаційні бар'єри, які пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, наявністю у суб'єкта господарювання газорозподільної системи або використання вже збудованої газорозподільної системи, необхідністю побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (88) Також, бар'єром для вступу на ринок послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є обмеження пов'язане з необхідністю отримання у власність, господарське відання та користування і експлуатацію газорозподільної системи та необхідність отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території міста Львів та Львівської області.
- (89) Враховуючи технологічні особливості надання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, АТ «Львівгаз», в територіальних (географічних) межах міста Львів та Львівської області, працювало одноосібно, не мало конкурентів на цьому ринку, споживачі, замовники послуги з приєднання об'єкта до газорозподільної системи, у період січень 2020 року – серпень 2023 року, не мали можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

4.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (90) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (91) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (92) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок

обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

- (93) Враховуючи вищезазначене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», АТ «Львівгаз» у період січень 2020 року – серпень 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, в межах території міста Львів та Львівської області, «Інформація, доступ до якої обмежено», з часткою 100 %, оскільки Товариство єдине надавало відповідні послуги на ринку та не мало жодного конкурента.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

5.1. Обставини

- (94) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (95) Відповідно до інформації, зазначеної у Заяві, «Інформація, доступ до якої обмежено» виконало, для «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Споживач), роботи з реконструкції системи газопостачання житлового будинку «Інформація, доступ до якої обмежено» на підставі технічних умов на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєднаного до ГРМ від 24.11.2020 року № 79002.2-ТУр-2148-1120 (далі – Технічні умови) виданих АТ «Львівгаз».
- (96) Замовник реконструкції «Інформація, доступ до якої обмежено» та виконавець будівельно-монтажних робіт з реконструкції системи газопостачання «Інформація, доступ до якої обмежено» звертались до АТ «Львівгаз», зокрема, із заявою про внесення змін в Технічні умови, в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт з реконструкції системи газопостачання та неодноразово зверталися із заявами про надсилання представників АТ «Львівгаз» для прийняття в експлуатацію газової мережі та пуску газу.
- (97) При цьому, «Інформація, доступ до якої обмежено» у Заяві зазначило, що у зв'язку із виконанням реконструкції системи внутрішнього газопостачання зазначеного житлового будинку ліцензованим суб'єктом господарювання «Інформація, доступ до якої обмежено», а не АТ «Львівгаз» у замовника реконструкції виникли проблеми з введенням в експлуатацію зазначених газових мереж.

- (98) Відповідно до інформації наданої АТ «Львівгаз», встановлено, що «Інформація, доступ до якої обмежено» звертався до АТ «Львівгаз» із заявою, реєстраційний номер Товариства № 3Кр-37937-79020-1120 від 10.11.2020, на виконання робіт з реконструкції системи газопостачання житлового будинку «Інформація, доступ до якої обмежено». Згідно із опитувальним листом до зазначеної заяви розробку проекту внутрішнього газопостачання (ПКД ВнГП) та виконання будівельно-монтажних робіт з реконструкції системи газопостачання внутрішнього газопостачання (БМР ВнГП) забезпечує Оператор ГРМ.
- (99) АТ «Львівгаз» видало «Інформація, доступ до якої обмежено» Технічні умови, договір підряду на виконання робіт з реконструкції системи газопостачання від 27.11.2020 № 29F790-16435-20, рахунок на оплату за розробку проектно-кошторисної документації на реконструкцію системи газопостачання та рахунок на оплату за роботи з реконструкції системи газопостачання.
- (100) Також, АТ «Львівгаз» розробило та видало Споживачу робочий проєкт («Інформація, доступ до якої обмежено») «Реконструкція газової мережі будинку з газифікацією котла потужністю 24 кВт і плити ПГ4 «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (101) Разом з цим, «Інформація, доступ до якої обмежено» 06.05.2021 року заповнив заяву щодо внесення змін до Технічних умов ТУ № 79002.2-Тур-2148-1120 від 24.11.2020 та заповнив опитувальний лист до заяви у якому зазначив, що виконання будівельно-монтажних робіт внутрішнього газопостачання забезпечує замовник.
- (102) Зазначена заява, «Інформація, доступ до якої обмежено» від 06.05.2021 року, була надіслана «Інформація, доступ до якої обмежено» поштовим відправленням від 12.05.2021 року у Яворівське відділення АТ «Львівгаз». В описі рекомендованого листа, «Інформація, доступ до якої обмежено» зазначило найменування вкладень: «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (103) Стосовно пояснення АТ «Львівгаз» щодо причин не розгляду заяви «Інформація, доступ до якої обмежено», від 06.05.2021 року про внесення змін до технічних умов та виконання будівельно-монтажних робіт замовником, АТ «Львівгаз» повідомило такі відомості:
- у пункті 3 листа від 31.12.2021 № 790007.1-Лв-24920-1221 АТ «Львівгаз» повідомило, що: «...Від «Інформація, доступ до якої обмежено» до АТ «Львівгаз» не надходило заяв, звернень чи листів щодо внесення змін в технічні умови № 79002.2-Тур-2148-1120 від 24.11.2020р. реконструкції газової мережі в житловому будинку «Інформація, доступ до якої обмежено»...». Разом з цим, у пункті 4 цього листа АТ «Львівгаз» зазначило, що: «...26.05.2021 року до АТ «Львівгаз» надійшла заява від «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо направлення представника

Товариства для прийняття виконаних робіт з реконструкції газових мереж (Вх. № 3К-25169-790-0521)...»;

- у листі від 02.09.2022 № 3П-790007.1-Лв-0922, пункт 1 цього листа, АТ «Львівгаз» зазначило, що: «...на адресу Товариства не надходило звернення «Інформація, доступ до якої обмежено» від 06.05.2021 року щодо внесення змін до Технічних умов № 79002.2-Тур-2148-1120 від 24.11.2020 року, в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт з реконструкції газової мережі, з оператора ГРМ на суб'єкта господарювання, що має дозвіл на виконання будівельних робіт...»;
- у листі від 11.10.2022 № 790007.1-Лв-17486-1022, пункт 1 цього листа, АТ «Львівгаз» повідомило, що 26.05.2021 року до АТ «Львівгаз» надійшла заява «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо скерування представника Товариства для прийняття виконаних робіт з реконструкції газових мереж (Вх. № 3К-25169-790-0521) та помилково була зареєстрована працівниками Товариства як заява від «Інформація, доступ до якої обмежено».

(104) Таким чином, АТ «Львівгаз» 26.05.2021 року отримало поштове відправлення «Інформація, доступ до якої обмежено» від 12.05.2021, яке зареєструвало як заяву «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо скерування представника Товариства для прийняття виконаних робіт з реконструкції газових мереж (Вх. № 3К-25169-790-0521).

(105) При цьому, АТ «Львівгаз» не розглянуло/не врахувало, отриману 26.05.2021 року заяву з опитувальним листом щодо внесення змін до ТУ № 79002.2-Тур-2148-1120 від 24.11.2020 в частині зміни виконавця робіт з реконструкції газової мережі.

(106) Також, АТ «Львівгаз» не розглянуло/не врахувало заяву «Інформація, доступ до якої обмежено» (вх. Товариства № 3Г-12465-79001-0721 від 09.07.2021) щодо вжиття заходів для введення в експлуатацію змонтованої газової мережі та заяву (вх. Товариства № 3Г-18436-790-0921 від 21.09.2021) щодо пуску газу.

(107) Разом з цим, працівники АТ «Львівгаз» 19.07.2021 року здійснили обстеження газових мереж в будинку «Інформація, доступ до якої обмежено» склали Акт про порушення № Lv 000384 від 19.07.2021, відповідно до якого встановлено порушення п. п. 1 п. 1 глави 2 розділу XI Кодексу ГРМ – наявність несанкціонованого газопроводу (другий газовий ввід з лічильником ВК G 6 МТ № 40194963 2020р. пок. 00000,16м³, кран на вводі перед лічильником неопломбований, в мережі наявний газ).

(108) Комісія з розгляду актів про порушення АТ «Львівгаз» чотири рази розглядала Акт про порушення № Lv 000384 від 19.07.2021. За результатами засідання комісії від 23.10.2021 року прийнято рішення задовольнити зазначений акт про порушення.

- (109) АТ «Львівгаз» у листі від 16.12.2021 № 790-Сл-23604-1221 повідомило «Інформація, доступ до якої обмежено» про розгляд та задоволення Акту про порушення № Lv 000384 від 19.07.2021 та надіслало рахунок на оплату № 61198290 від 15.12.2021 на суму 65 831,46 грн., копію Акту про порушення № Lv 000384 від 19.07.2021, копію акту-розрахунку необлікованого (донарахованого) об'єму та обсягу природного газу і його вартості.
- (110) Разом з цим, НКРЕКП у листі від 09.09.2021 № 8890/16.2.3/9-21 щодо акту про порушення зазначило, зокрема:
- звертаємо увагу АТ «Львівгаз» на те, що у своєму зверненні «Інформація, доступ до якої обмежено» зазначає, що неодноразово звертався до Товариства з відповідними заявами стосовно введення в експлуатацію та пуску газу. Крім того, «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомив, що 13.06.2021 передав до Яворівського управління АТ «Львівгаз» проектну та виконавчу документацію по реконструкції його житлового будинку за вищезазначеною адресою;
 - варто зауважити, що зазначений у акті про порушення від 19.07.2021 № 000384 другий газопровід виконано відповідно до робочого проєкту з реконструкції газової мережі будинку з газифікацією котла потужністю 24 кВт і плити ПГ-4 № Ж-366-20.ГПВ, який розроблений та погоджений АТ «Львівгаз» від 21.01.2021 № 1889;
 - враховуючи вищезазначене, у наданих поясненнях АТ «Львівгаз» відсутні обґрунтовані пояснення/інформація щодо можливості здійснення правомірності нарахувань необлікованих об'ємів (обсягів) природного газу на підставі акту про порушення № 000384 від 19.07.2021.
- (111) Також, Відділ НКРЕКП у Львівській області у листі від 12.05.2022 № 41/395-21, адресованому «Інформація, доступ до якої обмежено» та АТ «Львівгаз», повідомив, що на виконання листа НКРЕКП від 09.09.2021 № 8898/16.2.3/9-21 АТ «Львівгаз» було зобов'язано привести свої дії у відповідність до вимог чинних нормативно-правових актів та врегулювати взаємовідносини із споживачем «Інформація, доступ до якої обмежено» шляхом скасування донарахованого обсягу природного газу, про, що повідомити Відділ НКРЕКП у Львівській області у місячний термін.
- (112) АТ «Львівгаз» на запит Відділу НКРЕКП у Львівській області від 12.05.2022 № 41/395-21, повідомило, що 20.01.2022 року відбулося повторне засідання комісії АТ «Львівгаз» з розгляду актів про порушення споживачами природного газу вимог Кодексу газорозподільних систем, яка прийняла рішення задовольнити Акт про порушення № 000384 від 19.07.2021. Рішення комісії оформлено Протоколом № 03/01-Н від 20.01.2022.
- (113) АТ «Львівгаз» у додатках до листа від 20.01.2023 № 79001-Лв-1223-0123 надало витяг з протоколу № 45/10-Н від 19.10.2022 засідання Комісії з

розгляду актів про порушення споживачами вимог Кодексу ГРМ в якому зазначено, що прийнято рішення скасування акту про порушення № 000384 від 19.07.2021 року, для доопрацювання матеріалів, по споживачу «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (114) Також, АТ «Львівгаз» у додатках до листа від 20.01.2023 № 79001-Лв-1223-0123 надало копію акту від 11.11.2022 року обстеження «Інформація, доступ до якої обмежено» на предмет пуску газу, в якому, зокрема, зазначено:
- на даному об'єкті необхідно здійснити зняття новозмонтованих вузлів обліку газу (комерційного і дублюючого), які не були введені в експлуатацію, більше ніж рік після останньої повірки;
 - демонтувати існуючий газопровідний ввід та існуючий комерційний вузол обліку газу;
 - провести повторну перевірку димових та вентиляційних каналів, у зв'язку із закінченням терміну дії виконаного раніше;
 - заключити договір на технічне обслуговування газової мережі.
- (115) Необхідно зазначити, що АТ «Львівгаз» не розглянуло заяву замовника реконструкції щодо внесення змін в Технічні умови (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт) та не розглянуло заяви замовника реконструкції та заяви виконавця будівельно-монтажних робіт з реконструкції щодо введення в експлуатацію газової мережі «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (116) АТ «Львівгаз» у листі від 20.09.2021 № 790007.1-Лв-15623-0921 (вх. Відділення від 23.09.2021 № 63-01/3344) та у листі від 23.09.2021 № 790007.1-Лв-15933-0921 (вх. Відділення від 24.09.2021 № 63-01/3358) подало інформацію, що «Інформація, доступ до якої обмежено» у 2019 - 2020 році розробляло проекти та виконувало будівельно-монтажні роботи внутрішнього газопостачання.
- (117) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем визначаються Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України за № 1379/27824 від 06.11.2015 (далі – Кодекс).
- (118) За необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, та за умови, що це не призведе до необхідності збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (не потребуватиме збільшення типорозміру комерційного лічильника газу), новий договір на приєднання з новим діючим власником об'єкта не укладається. При цьому у випадку перенесення вузла обліку та/або зменшення його типорозміру (номінальної потужності) або зміни

місця розташування газових приладів (пристроїв) в установленому законодавством порядку вносяться зміни до проектної документації, а у разі її відсутності розробляється нова проектна документація, що забезпечується за рахунок сторони, яка ініціювала реконструкцію чи технічне переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта. Внесення змін до проектної документації в частині комерційного вузла обліку газу здійснюється на підставі оформлених (виданих) Оператором ГРМ технічних умов на реконструкцію комерційного вузла обліку (частина перша пункту 5 глави 1 Розділу 5 Кодексу).

- (119) Відповідно до пункту 16 глави 2 розділу V Кодексу, у разі необхідності обґрунтованого внесення змін до технічних умов приєднання, проекту зовнішнього газопостачання та проекту внутрішнього газопостачання (якщо проект передбачає приєднання третіх осіб) та/або умов договору на приєднання ці зміни мають бути письмово погоджені між замовником та Оператором ГРМ.
- (120) Отже, право замовника на власний розсуд обирати виконавця проектних або будівельних робіт з приєднання забезпечується під час заповнення замовником опитувального листа та/або заяви на приєднання/реконструкції. Таким чином, для зміни виконавця робіт із виготовлення проектної документації та/або виконання будівельно-монтажних робіт необхідно звернутися до Оператора ГРМ з відповідною заявою (лист НКРЕКП від 11.02.2022 № 1601/16.4.2/7-22, вх. Відділення від 18.02.2022 № 63-01/109К).
- (121) Виконання робіт із заміни газових приладів і пристроїв, виготовлення проектної документації та виконання будівельно-монтажних робіт внутрішнього газопостачання відносяться до конкурентних робіт та можуть виконуватись будь-якими підприємствами та організаціями, які мають відповідний дозвіл на виконання такого виду робіт (лист НКРЕКП від 11.02.2022 № 1601/16.4.2/7-22, вх. Відділення від 18.02.2022 № 63-01/109К).
- (122) Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником, при цьому пуск газу після заміни газового обладнання проводиться газорозподільним підприємством за зверненням власника.
- (123) Отже, вищезазначене свідчить, що АТ «Львівгаз» не розглянуло заяву замовника реконструкції щодо внесення змін в Технічні умови (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт) та не внесло відповідні зміни у технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєданого до газорозподільної системи та у період 2021 – 2022 років січень – лютий 2023 року не прийняло та не ввело в експлуатацію газову мережу житлового будинку «Інформація, доступ до якої обмежено» після реконструкції.

- (124) За відсутності конкуренції на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, в межах території м. Львова та Львівської області, на якій розташована газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Львівгаз» замовники послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.
- (125) АТ «Львівгаз» у листі від 08.02.2024 № ЛГ-4041-24 з метою підтвердження скасування акту про порушення від 19.07.2021 № 000384 подало копію Протоколу № 45/10-Н від 19.10.2022 засідання комісії АТ «Львівгаз» з розгляду Актів про порушення споживачами природного газу вимог Кодексу газорозподільних систем в якому, зокрема, зазначено, що відповідно до службової записки № 007 ІСз-6205-1022 від 12.10.2022 року прийнято рішення скасувати акт про порушення № 000384 від 19.07.2021 року.
- (126) Разом з цим, АТ «Львівгаз» повідомило, що фізичній особі «Інформація, доступ до якої обмежено» скасовано оплату необлікованого (донарахованого) об'єму природного газу на підставі протоколу від 19.10.2022 № 45/10-Н засідання комісії з розгляду актів про порушення споживачами вимог Кодексу газорозподільних систем.
- (127) Зазначені обставини щодо скасування акту про порушення № 000384 від 19.07.2021 року та скасування оплати необлікованого (донарахованого) об'єму природного газу стосуються усунення наслідків порушення та не спростовують факт того, що АТ «Львівгаз» не розглянуло заяву замовника реконструкції щодо внесення змін в Технічні умови (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт) та не внесло відповідні зміни у технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєданого до газорозподільної системи, могло призвести до додаткових витрат замовника послуги з приєднання об'єкта до газорозподільної системи, яких можна було уникнути та до подовження терміну введення в експлуатацію газорозподільної системи після реконструкції.
- (128) Також, АТ «Львівгаз» подало копії документів щодо приймання в експлуатацію та пуск газу на об'єкті «Інформація, доступ до якої обмежено», зокрема:
- акт прийняття в експлуатацію комерційного вузла обліку газу (КВОГ) від 01.03.2023 № ЛВ 5719;
 - акт про приймання закінченого будівництва об'єкту системи газопостачання заповненого «Інформація, доступ до якої обмежено» та підписаного АТ «Львівгаз»;
 - акт про приймання в експлуатацію та пуск газу до об'єкту підключеного до газової мережі від 02.03.2023;
 - акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін між Оператором ГРМ та споживачем від 02.03.2023 № 0900096365;

- Договір № 62FN790-9451-23 сервісного (технічного) обслуговування побутового споживача від 02.03.2023.
- (129) В акті про приймання закінченого будівництва об'єкту системи газопостачання заповненого «Інформація, доступ до якої обмежено» та підписаному АТ «Львівгаз» зазначено, що:
- Приймальна комісія розглянула документацію, представлену у відповідності з вимогами «Правил приймання закінчених будівництвом об'єктів систем газопостачання» і «Правил безпеки систем газопостачання» провела зовнішній огляд об'єкту, визначила відповідність виконаних будівельно-монтажних робіт проекту;
 - Рішення приймальної комісії: Будівельно-монтажні роботи виконані в повному об'ємі у відповідності з проектом, вимогами ДБНВ.2.5-20-2018 та «Правил безпеки систем газопостачання». Представлений до приймання: Газифікація котла «Вахі» та ПГ-4: «Інформація, доступ до якої обмежено». Вважати прийнятим замовником разом з пред'явленою виконавчою документацією.
- (130) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах міста Львів та Львівської області, коли споживачі мали б можливість обирати більш вигідніші договірні відносини з надавачами цих послуг, зазначені дії АТ «Львівгаз» щодо не внесення змін в технічні умови (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), які можуть призводити до ущемлення інтересів споживачів (замовників приєднання об'єкта до газорозподільної системи) та можуть призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, що мають дозвіл на виконання будівельно-монтажних робіт, зокрема, з реконструкції газової мережі, були б неможливими.
- (131) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах міста Львів та Львівської області АТ «Львівгаз» не мало б можливості вчиняти зазначені дії, оскільки, замовник послуги з приєднання об'єкта мав можливість обрати іншого суб'єкта господарювання, який забезпечив надання послуги з приєднання об'єкта до газорозподільної системи відповідно до діючого законодавства.
- (132) Згідно з частиною шостою статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» замовник має право на свій розсуд обирати виконавця проектних та будівельних робіт з приєднання серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. При цьому витрати замовника, пов'язані з виконанням проектних та будівельних робіт, не включаються до складу плати за приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (133) Відповідно до пункту 16 глави 2 розділу V Кодексу, у разі необхідності обґрунтованого внесення змін до технічних умов приєднання, проекту

зовнішнього газопостачання та проекту внутрішнього газопостачання (якщо проект передбачає приєднання третіх осіб) та/або умов договору на приєднання ці зміни мають бути письмово погоджені між замовником та Оператором ГРМ.

- (134) Отже, не внесення відповідних змін у технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєданого до газорозподільної системи, є неправомірним.
- (135) Тому, за умови, що АТ «Львівгаз», як один з учасників ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в умовах значної конкуренції, могло б не отримати замовлення на здійснення реконструкції/приєднання об'єкта до газорозподільної системи.
- (136) Дії АТ «Львівгаз» щодо не внесення змін у технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєданого до газорозподільної системи (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), стали можливими через відсутність конкуренції на ринку надання послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в територіальних межах міста Львів та Львівської області.
- (137) Отже, у споживачів (замовників) послуги з приєднання об'єкта до газорозподільної системи в межах міста Львів та Львівської області можливість мати альтернативу щодо вибору виконавця послуг з приєднання об'єкта до газорозподільної системи – відсутня.
- (138) АТ «Львівгаз» було єдиним суб'єктом господарювання, яке у період січня 2020 року - серпня 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах міста Львів та Львівської області, стосунків з яким неможливо уникнути, його поведінка, яка полягає у не внесенні змін в технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєданого до газорозподільної системи (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), може завдавати шкоди інтересам споживачів, оскільки відсутні інші альтернативні джерела отримання послуги з приєднання до газорозподільної системи та суб'єктів господарювання, що мають дозвіл на виконання будівельно-монтажних робіт, зокрема, з реконструкції газової мережі.
- (139) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (140) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (141) Ураховуючи вищезазначене, дії АТ «Львівгаз», які полягали у не внесенні змін в технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєднаного до газорозподільної системи (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), може призвести до ущемлення інтересів споживачів зазначеної послуги та суб'єктів господарювання, що мають дозвіл на виконання будівельно-монтажних робіт, зокрема, з реконструкції газової мережі, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку кваліфіковано, як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (142) АТ «Львівгаз» на подання з попередніми висновками від 09.07.2024 № 63-03/153-П у справі № 63/3-02-31-2023 заперечень або спростувань не надало.

7. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (143) Таким чином, доказами, зібраними під час здійснення провадження у справі № 63/3-02-31-2023 доведено, що АТ «Львівгаз», займаючи у період: січень 2020 року - серпень 2023 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи в межах території міста Львів та Львівської області, на якій розташована газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Львівгаз», з часткою 100 %, оскільки у нього не було жодного конкурента, своїми діями, що полягали у не внесенні змін в технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєднаного до газорозподільної системи (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке кваліфікується за частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (144) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (145) Відповідно до пункту 2 Розділу II «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» від 09 серпня 2023 року № 3295-ІХ справи про порушення законодавства про захист економічної, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.
- (146) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (147) При визначенні розміру штрафу враховано: порушення вчинено не вперше, тривалість вчинення порушення, не визнання вчинення порушення.
- (148) «Інформація, доступ до якої обмежено»

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами та доповнення) та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р), (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено») відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами діяльності у період: січень 2020 року - серпень 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, в межах території міста Львів

та Львівської області, на якій розташована газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено»), з часткою 100%, оскільки акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено») єдине надавало відповідні послуги на зазначеному ринку та не мало жодного конкурента.

2. Визнати, що дії акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено»), які полягають у не внесенні змін в технічні умови на реконструкцію системи газопостачання об'єкта, приєднаного до газорозподільної системи (в частині зміни виконавця будівельно-монтажних робіт), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
3. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» («Інформація, доступ до якої обмежено») штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення органу Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Зазначений строк не підлягає поновленню.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ